

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 8 wraz z lekturami

ZUZANNA SOCHA - 8a

<i>Półrocze I</i>					
Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
<i>U ŹRÓDEŁ FILOZOFII</i>					
Temat 1. Czy lubisz filozofować? Wstęp do filozofii. s. 7	* analizuje treść komiksu * wypowiada się na zadany temat * redaguje krótki tekst o końcu wakacji, stosując podane wyrazy	* omawia użycie wyrazów w podanym kontekście * wypowiada się na temat fragmentów dzieł sztuki umieszczonych na marginesie	* wypowiada się na temat filozofowania, snucia refleksji, bujania w obłokach itp. * komentuje opowiedziany żart	* ocenia zachowanie bohaterki po przeczytanim fragmencie książki pt. „Żuk w pudełku”	
Temat 2. Co to jest filozofia? s. 8	* pisze kilka zdań na temat tego, co jest w życiu najważniejsze * omawia treść przeczytanego tekstu	* zapisuje najważniejsze pytania, na które odpowiada filozofia * wymienia przykłady mitów	* tworzy hasło encyklopedyczne * podaje cechy filozofa * wypowiada się na temat komiksu	* przygotowuje projekt memu o charakterze filozoficznym	* przygotowuje kineograf (flipbook) pt. „Filozofia” lub „Filozof”
Temat 3. i 4. Charakterystyka osoby mówiącej w utworze Wisławy Szymborskiej „W zatrzesieniu”.	* omawia treść wiersza * wybiera ilustracje pasujące do charakteru i sposobu bycia; uzasadnia wybór	* wymienia pytania, zadawane przez podmiot liryczny * gromadzi informacje o osobie mówiącej	* analizuje i interpretuje tekst poetycki * omawia postawę życiową podmiotu lirycznego	* prezentuje pomysł na film animowany inspirowany wierszem * tworzy rozprawkę zainspirowaną wierszem	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Wisławy Szymborskiej

s. 12	* tworzy piktogram do wybranej strofy	* wypowiada się pisemnie na temat wybranej tezy, podając argumenty	* rozpoznaje odmianę liryki		
Temat 5. Czym jest kolokwializm? s. 16	* omawia znaczenie kolokwializmu; podaje kilka przykładów * odróżnia kolokwializm od innych wypowiedzi	* zastępuje kolokwializm odpowiednikiem z języka literackiego * rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* zmienia treść wypowiedzi w celu usunięcia kolokwializmów * wskazuje w wierszu kolokwializmy; ma świadomość ich roli jako środka stylistycznego * rozpoznaje błędy językowe	* ocenia zjawisko powszechnego używania kolokwializmów w mediach * analizuje wypowiedź bohatera bajki – króla Juliana; w wypowiedzi wyszukuje kolokwializmy i błędy językowe	* tworzy „Ilustrowany słownik najczęściej używanych kolokwializmów”
Temat 6. i 7. Poznajemy poglądy Sokratesa. s. 19	* omawia treść przeczytanych informacji * porządkuje punkty planu wypowiedzi Sokratesa	* na podstawie zgromadzonych informacji przygotowuje notatkę graficzną * wyjaśnia znaczenie znanego powiedzenia Sokratesa * redaguje treść przemówienia	* podaje powody oskarżenia filozofa i wyraża swoją opinię * analizuje sposób obrony Sokratesa * zna zasady obowiązujące w tworzeniu tekstów o charakterze retorycznym	* redaguje akt oskarżenia Sokratesa * konfrontuje poglądy filozofa ze współczesną rzeczywistością	* przygotowuje informacje na temat Sokratesa i znanych maksym filozofa
Temat 8. i 9. Jak się wypowiadać publicznie? s. 22	* zna zasady obowiązujące podczas wystąpień publicznych * wypowiada się na forum klasy	* wskazuje w tekście elementy wystąpienia publicznego * podaje cechy dobrego mówcy	* przygotowuje tekst na zaproponowany temat i wygłasza go na forum klasy	* obiektywnie ocenia wystąpienia kolegów	* przygotowuje informacje na temat słynnych mówców
Temat 10. Gorzka refleksja o życiu w utworze Metrodorosa. s. 24	* omawia znaczenie słowa: medytacja * przedstawia treść wiersza * wie, czym jest puenta	* wypowiada się na temat rozważań (medytacji) podmiotu lirycznego, podając odpowiednie cytaty * dopasowuje dzieło	* podaje argumenty uzasadniające tytuł wiersza * tworzy dalszy ciąg wiersza zgodny z inną postawą wobec świata i życia	* tworzy dla rodziców kodeks sprzyjający osiągnięciu spokoju i równowagi w życiu	* przeprowadza wywiad z urodzonym optymistą

		malarskie do wiersza			
Temat 11. Redagujemy opis rzeźby „Myśliciel” s. 25	* przedstawia wrażenia związane z rzeźbą * zapisuje kilka pytań * odtwarza pozę, gesty myśliciela i innych wymyślonych rzeźb	* podaje informacje na temat rzeźby * zna zasady redagowania opisu * opisuje dzieło sztuki	* formułuje ocenę dzieła * proponuje miejsce w Polsce, gdzie można by postawić replikę dzieła i uzasadnia wybór	* redaguje opowiadanie z elementami opisu rzeźby przedstawiającej Kaliope	* przygotowuje informacje na temat twórczości Rodina
Temat 12. Powtórzenie wiadomości ze składni. s. 27	* dokonuje podziału wypowiedzeń * rozpoznaje zdanie pojedyncze, złożone * wskazuje równoważnik zdania	* określa rodzaj wypowiedzeń w tekście * redaguje wypowiedzenia z podanymi wyrazami	* przekształca wypowiedzenia * udziela odpowiedzi na pytania, używając różnych wypowiedzeń	* przygotowuje dla rówieśników konkurs pt. „Zgadnij, co to za wypowiedzenie?”	
Temat 13. Co na temat szczęścia myślą bohaterki powieści Barbary Kosmowskiej? s. 28	* zapisuje skojarzenia ze słowem: szczęście * wypowiada się na temat tego, czym dla niego jest szczęście * z wycinków gazet tworzy kolaż „Szczęście” * omawia treść przeczytanego tekstu	* ustala brzmienie przyśłów, wyjaśnia ich znaczenie * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki tekstu * wymienia cechy pamiętnika i dziennika	* omawia, czym jest szczęście dla bohaterek opowiadania	* redaguje kartkę z pamiętnika, zainspirowaną cytatem z tekstu	* przeprowadza sondę na temat szczęścia, opracowuje wyniki i przedstawia w klasie
Temat 14. i 15. Przećwicz przed egzaminem – ćwiczenia sprawdzające. s. 31	* omawia treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny; wymienia czasowniki, które go wskazują * określa rodzaj literacki * omawia tekst zagadki Sfinksa	* analizuje znaczenie czasownika w połączeniu z innymi zwrotami * nazywa uczucia towarzyszące poznawaniu człowieka * uzupełnia tabelę częściami mowy, informującymi o zachowaniach	* podaje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy * układa zdania różnego typu z utworzonymi związkami * nazywa zjawiska fonetyczne	* charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu, wykorzystując wnioski z poprzednich zadań	

		podmiotu lirycznego w różnych porach dnia			
Temat 16. <i>Świat dorosłych i dzieci przedstawiony we fragmencie „Małego Księcia”.</i> s. 34	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * rozpoznaje narratora	* opisuje świat przedstawiony przez narratora * porównuje świat dzieci i dorosłych, odnosząc się do przeczytanego fragmentu	* redaguje dalszą część rozmowy bohaterów, w której Mały Księżę rozwija wypowiedzianą myśl	* wymienia cechy łączące świat dorosłych ze światem dzieci	* wypowiada się na temat dalszych przygód Małego Księcia
Temat 17. <i>Jak osiągnąć szczęście? Wskazówki Seneki.</i> s. 38	* omawia treść definicji i przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z tekstem * wyjaśnia znaczenie wyrażenia: złoty środek	* układa zdania z wyrażeniem, nawiązując do tekstu * proponuje zachowania sprzyjające osiągnięciu szczęścia we współczesnym świecie	* tworzy tekst informujący, czym dla współczesnego nastolatka jest szczęście * wskazuje sytuacje prezentujące stoicką postawę wobec życia	* porównuje poglądy Seneki na temat szczęścia ze swoimi * redaguje opowiadanie pt. „Stoik” z akcją rozgrywającą się we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Seneki i stoików * wykonuje projekt plakatu pt. „Stoicki spokój”
Temat 18. <i>Stoickie rady renesansowego poety – „Pieśń IX” Jana Kochanowskiego.</i> s. 40	* omawia treść utworu * wypowiada się na temat budowy tekstu, posługując się terminami: wers, strofa, rym	* dopasowuje przysłowia do treści pieśni i wyjaśnia wybór * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata * redaguje notatkę na temat utworu	* wypisuje z tekstu cytaty, które mogłyby być sentencjami; wyjaśnia ich znaczenie i proponuje odpowiedni tag * podaje argumenty na to, że podmiot liryczny prezentuje stoicką postawę wobec życia	* porównuje utwór Jana Kochanowskiego z innymi tekstami przygotowanymi przez nauczyciela	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat innych pieśni Jana Kochanowskiego
Temat 19., 20. i 21. <i>Redagujemy życiorys i CV.</i> <i>Jak napisać list motywacyjny?</i> s. 42	* zna zasady tworzenia użytkowych form wypowiedzi * pisze wybrany tekst * wyszukuje w tekście informacje potrzebne do napisania życiorysu,	* tworzy swój życiorys, CV i list motywacyjny * analizuje zamieszczone w podręczniku przykłady	* w dowolnym edytorze tekstu pisze list motywacyjny	* w imieniu wybranego poety/ pisarza/ bohatera literackiego pisze życiorys, CV i list motywacyjny	

	CV i listu motywacyjnego w imieniu Jana Kochanowskiego				
Temat 22. <i>Szczęśliwe życie według Epikura.</i> s. 46	* omawia treść przeczytanego tekstu * wyszukuje odpowiednie informacje * opisuje płaskorzeźbę	* nadaje tytuły akapitom * zgodnie z poleceniem analizuje poszczególne akapity	* formułuje ocenę wybranej wskazówki Epikura	* porównuje filozofię stoików i epikurejczyków; wyraża swoją ocenę	* przygotowuje informacje na temat nowoczesnych stylów życia związanych ze szczęściem (hygge, lagom, ikigai)
Temat 23. <i>Refleksje na temat ludzkiego losu we fraszkach Jana Kochanowskiego.</i> s. 49	* przedstawia treść przeczytanych fraszek * wskazuje temat utworu * ustala zdania zgodne z treścią * wyjaśnia znaczenie archaizmów	* omawia funkcje elementów konstrukcyjnych, w tym puenty * rozpoznaje cechy gatunkowe fraszki * tworzy post graficzny dla mediów społecznościowych zawierający radę życiową stoików	* na osi czasu przedstawia wydarzenia z życia podmiotu lirycznego, wskazując te, które mają charakter autobiograficzny * z fragmentów układa życiowe rady stoików i epikurejczyków	* przygotowuje ulotkę reklamową promującą miejsce „Pod lipą” (odnoszącą się do elementów perswazji użytych w tekście) * dostrzega związki między fraszkami a omawianymi zagadnieniami filozoficznymi	* pisze fraszkę na dowolny temat * przedstawia informacje na temat innych fraszek Jana Kochanowskiego
Temat 24. <i>Jak czerpać radość z każdej chwili w myśl „Pieśni XX” Jana Kochanowskiego?</i> s. 51	* omawia treść utworu * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyjaśnia znaczenie archaizmów	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * charakteryzuje podmiot liryczny * zapisuje rady udzielane przez podmiot liryczny	* wskazuje fragmenty pieśni, będące sentencjami, i określa ich związek ze znanymi postawami filozoficznymi	* konfrontuje tematykę pieśni z innymi znanymi utworami * pisze „receptę dla chcących czerpać radość z życia”	
Temat 25. <i>Powtórzenie wiadomości o zdaniach złożonych współrzędnie.</i>	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcji	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiej-	* określa typy zdań złożonych współrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą naj-	* do komiksu tworzy zdania złożone różnego typu i rysuje ich wykresy	

s. 53	cyjną	szych zdań	ważniejsze informacje dotyczące poznanych typów zdań		
Temat 26. i 27. Co potrafię przed egzaminem? s. 56	* omawia treść wiersza * identyfikuje rodzaj literacki * wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu * rozpoznaje rodzaje zdań	* za pomocą rzeczowników opisuje stan, którego doświadcza podmiot liryczny * objaśnia związek tytułu z treścią wiersza * redaguje kartkę z pamiętnika * rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* wypowiada się na temat elementów opisu krajobrazu * temat wiersza odnosi do zasad filozofii epikurejskiej * tworzy różne formy czasownika * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie”	* redaguje opis sytuacji * wymienia polskich laureatów Literackiej Nagrody Nobla	
Temat 28. i 29. Tekst literacki i jego adaptacja filmowa na przykładzie „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza. s. 58	* omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* rozumie, czym jest adaptacja * opisuje wystrój domu, przebieg uczty, atmosferę i zachowanie gospodarza	* wyodrębnia elementy dzieła filmowego * wypowiada się na temat adaptacji powieści * dostrzega zabiegi adaptacyjne zastosowane w obejrzanym fragmencie	* tworzy fikcyjny profil społecznościowy Petroniusza * redaguje posty ukazujące epikurejski styl życia bohatera	* pisze recenzję adaptacji „Quo vadis”
Temat 30., 31. i 32. Co jest potrzebne cynikowi do szczęścia? Redagowanie scenariusza adaptacji filmowej utworu pt. „Diogenes i Aleksander”. s. 60	* wymienia najważniejsze informacje dotyczące Diogenesa * omawia treść przeczytanych tekstów	* wymienia elementy dotyczące wszystkich utworów * rozpoznaje anegdotę * zna zasady tworzenia scenariusza	* wypowiada się na temat poglądów Diogenesa, podając odpowiednie cytaty * tworzy „receptę na szczęście”	* tworzy krzyżówkę, w której hasłem będzie słowo: cynik * pisze fragment scenariusza dotyczący spotkania Diogenesa z Aleksandrem Macedońskim	* wyraża swoją opinię na temat scenariuszy kolegów
Temat 33. Obraz „Diogenes	* opisuje obraz i nazywa jego rodzaj	* interpretuje obraz * wypowiada się na	* odczytuje wspólny sens fraszki i anegdoty	* uwspółcześnia anegdotę o Diogenesie	* pisze rozprawkę na temat: „Mieć czy

<i>szukający uczciwego człowieka” ilustracją dnia z życia filozofa. s. 63</i>		temat zachowania młodzieńca (autoportretu artysty)	o Diogenesie	* redaguje opowiadanie o pobycie Diogenesa we współczesnym świecie	być?”
Temat 34. <i>Kim jest współczesny cynik?</i> s. 64	* podaje skojarzenia do słowa: cynik * omawia definicję słownikową * opowiada treść komiksu	* układa zdania ze słowami: cynik, cynizm w różnych znaczeniach * ocenia zachowanie bohatera * wymienia rodzaje komizmu zastosowane w komiksie	* ocenia funkcję zastosowanego rodzaju komizmu * wyjaśnia znaczenie aforyzmów i łączy je ze znaczeniami słów: cynik, cynizm	* podaje przykłady bohaterów literackich lub filmowych, którzy przejawiają cyniczne zachowania	* pisze wypowiedź na temat: „Dlaczego nie lubimy cyników?”
Temat 35. <i>Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnego złożonego.</i> s. 65	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań podrzędnie złożonych	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące typów zdań	* przekształca zdania pojedyncze w podrzędnie złożone * poprawia błędy w zdaniach	
Temat 36. <i>Życie ascety przykładem walki człowieka o doskonałość.</i> s. 68	* omawia treść tekstu popularnonaukowego * podaje w punktach najważniejsze wydarzenia z życia świętego	* wymienia cechy literatury popularnonaukowej * uzupełnia informacje dotyczące tekstu * wymienia cechy legendy	* opisuje obraz, opowiadając przedstawioną historię * podaje powód umieszczenia na obrazie centaury	* wyjaśnia symboliczne znaczenie spotkania świętych * dostrzega różnicę między ascezą a konsumpcjonizmem * próbuje znaleźć równowagę między dwoma postawami	* przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą wybranych świętych
Temat 37. <i>Troska o naturę – święty Franciszek patronem ekologów.</i>	* wyszukuje najważniejsze informacje w biogramie świętego * opisuje obraz, wymie-	* wymienia zasady dotyczące tworzenia apelu * na podstawie Dekalogu	* wymienia cechy typowe dla sztuki średniowiecza * interpretuje symbo-	* redaguje apel do współczesnych utrzymany w duchu franciszkańskich idei	* redaguje ilustrowaną baśń o przesłaniu ekologicznym

s. 71	niając wydarzenia z życia świętego * omawia wybraną zasadę z Dekalogu św. Franciszka	tworzy tekst zawierający najważniejsze treści nauki świętego	liczną obecność ptaków w scenie głoszenia kazania	* przygotowuje informacje na temat okoliczności powstania obrazu	
Temat 38. Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnie złożonego. s. 73	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * z pomocą rozpoznaje zdanie podrzędne podmiotowe i orzecznikowe	* dostrzega różnicę między zdaniem podrzędnym podmiotowym i orzecznikowym * wyszukuje w tekście odpowiednie przykłady zdań	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań * na podstawie ilustracji odgaduje przysłowia i wyjaśnia ich znaczenie	* układa historyjkę, której mottem będzie jedno z przysłów, a treść będą stanowić zdania złożone podrzędnie, w tym podmiotowe i orzecznikowe	
Temat 39. Pytania filozoficzne w wierszu Mirona Białoszewskiego pt. „wywód jestem ’u” s. 75	* układa wiersz (pocięty wcześniej na wersy); porównuje go z oryginałem * wypowiada się na temat tekstu * zapisuje w formie zdania pierwsze skojarzenia	* wskazuje cechy wiersza wolnego * ocenia pomysł poety * uzupełnia tekst odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi * wymyśla inny tytuł wiersza	* wyjaśnia tytuł wiersza * wypowiada się na temat filozoficznego charakteru tekstu * dokonuje interpretacji głosowej * analizuje warstwę językową tekstu	* wykonuje w dowolnym programie graficznym kolaż nawiązujący do wymowy wiersza	* parafrazuje tekst
Temat 40. Związek filozofii i gramatyki. Analiza i interpretacja wiersza Jarosława Rymkiewicza. s. 76	* omawia treść wiersza * wymienia pytania, które zadaje podmiot liryczny * podaje przykłady części mowy	* określa tematykę i problematykę utworu * swoimi słowami zapisuje spostrzeżenia poety * wyraża opinię na temat wiersza	* wymienia zagadnienia, które łączą język z filozofią * określa formę wypowiedzi podmiotu lirycznego, analizując zabiegi kompozycyjne	* wyjaśnia znaczenie sentencji * wypowiada się na temat relacji między regułami języka a rzeczywistością	* parafrazuje utwór, wykorzystując jako temat inną część mowy
Temat 41. Co ma wpływ na nasze wyobrażenia o szczę-	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy	* ocenia różne rozumienie szczęścia przez bohaterki tekstu	* ocenia zabiegi stosowane przez autorów reklam pokazujących	* wypowiada się na temat warunków kształtujących ludzkie	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literac-

<i>ściu?</i> s. 78	świata przedstawionego	* wypowiada się na temat komentarzy narratorki	ludzkie wyobrażenia o szczęściu	wyobrażenie o szczęściu * redaguje opowiadanie, w którym przedstawi siebie za 10 lat	kich z własnymi
Temat 42. <i>Przygotowujemy się do pisania autocharakterystyki.</i> s. 81	* w kilku zdaniach przedstawia siebie, opisuje wygląd i cechy charakteru * wie, jak napisać autocharakterystykę	* analizuje pracę autorki * redaguje autocharakterystykę * opowiada o swoich planach na przyszłość * podaje kilka zalet kolegi lub koleżanki	* pisze dialog z artystą przygotowującym karykaturę; w rozmowie uwzględnia swoje cechy i upodobania	* redaguje autocharakterystykę w formie wpisu do dziennika * porównuje się do bohatera literackiego, postaci historycznej lub osoby medialnej o podobnym sposobie bycia (cechach charakteru)	* projektuje stronę internetową, na której dokona autoprezentacji
Temat 43. i 44. <i>Omówienie utworu Woody’ego Allena „Moja Apologia”.</i> s. 82	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny * dzieli się wrażeniami, odczuciami * rozpoznaje monolog wewnętrzny * pracuje w grupie przygotowującej adaptację teatralną utworu	* przedstawia bohaterów, czasy, omawia tytuł utworu * charakteryzuje bohatera * wyszukuje fragmenty dotyczące samooceny	* wskazuje nawiązania do filozofii * interpretuje zachowania pozostałych bohaterów	* pisze monolog wewnętrzny bohatera * pełni rolę reżysera sztuki	
Temat 45. <i>Jakie prawdy życiowe kryją w sobie aforyzmy?</i> s. 88	* rozpoznaje aforyzm * wyjaśnia znaczenie wybranych stwierdzeń * wybrany aforyzm przedstawia w postaci piktogramu	* omawia treść bajek * wskazuje aforyzmy, którymi można skomentować sens utworów * wykonuje zakładkę do książki z wybranym aforyzmem	* ustala, do których tekstów nawiązują podane aforyzmy	* wyszukuje aforyzmy w znanych pieśniach, fraszkach, bajkach	* przygotowuje „Klasową Księgę Aforyzmów”

Temat 46. Regionalne odmiany języka. s. 90	* odróżnia język ogólnonarodowy od dialektu i gwary * wskazuje wyrazy gwarowe	* na podstawie tekstu wymienia cechy gwary	* wypowiada się na temat doświadczeń związanych z dialektem lub gwarą	* tłumaczy tekst z gwary podhalańskiej na język ogólnonarodowy	* przygotowuje „Słowniczek wyrazów gwarowych” związany z regionem, w którym mieszka
Temat 47. Jaką rolę może odegrać znajomość kontekstu filozoficznego? Omawiamy fragment „Historii filozofii po góralsku” Józefa Tischnera. s. 92	* omawia treść wysłuchanego tekstu * dzieli się wrażeniami * redaguje opis ilustracji	* opowiada historię bohatera * wskazuje nawiązanie do postaci Diogenesa * redaguje notatkę graficzną	* omawia tekst, wykorzystując kontekst filozoficzny i osiągnięty dzięki niemu efekt humorystyczny * wyszukuje w tekście informacje	* redaguje opowiadanie o przygodach innego filozofa, uwzględniając elementy humorystyczne (lub inne alternatywne zadanie z podręcznika)	* pisze charakterystykę postaci podobnej do wybranego filozofa * przedstawia inny fragment „Historii filozofii po góralsku”
Temat 48. Młodzieńczy marsz ku doskonałości? Zbigniew Herbert „Pan Cogito a perla”. s. 94	* na podstawie definicji podaje symboliczne znaczenie perły * omawia treść tekstu * nazywa wrażenia	* wskazuje elementy świata przedstawionego * określa temat wspomnień	* wymienia sposoby na osiągnięcie doskonałości przez bohatera * ocenia postać z różnych perspektyw * podaje odpowiednie cytaty	* wyjaśnia przenośny sens sentencji w kontekście utworu * interpretuje tytuł	* wypowiada się na temat zdjęć przedstawiających joginów z klasztoru Szaolin w kontekście utworu Z. Herberta
Temat 49. i 50. Ćwiczenia utrwalające wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej. s. 95	* przedstawia treść tekstu * określa rodzaj literatury * nazywa rodzaj narracji * układa pytania do tekstu * wypisuje z tekstu nieosobowe formy czasownika	* charakteryzuje bohatera; przedstawia jego postawę życiową * wyjaśnia, na czym polega komizm opisywanej sytuacji * wyjaśnia tytuł * wskazuje odpowiednią zasadę ortograficzną	* omawia związek zachowania bohatera tekstu z poznanymi postawami filozoficznymi * tworzy rodzinę wyrazów * rozpoznaje rodzaj komizmu	* objaśnia znaczenie wyrazów * redaguje opowiadanie wzorowane na przeczytanym tekście, uwzględniając co najmniej 6 elementów konstrukcyjnych	

Temat 51. Powtórzenie wiadomości na temat imiesłowowego równoważnika zdania. s. 97	* rozpoznaje imiesłowy * tworzy imiesłowowy równoważnik zdania	* wskazuje wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy zdań	* przekształca zdania z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdania podrzędnie złożone	* dopasowuje zdania do wykresów * stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące zdań złożonych	
Temat 52. i 53. Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „U źródeł filozofii”. s. 99	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków stylistycznych	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Jana Kochanowskiego	
Temat 54. Co potrafię przed sprawdzianem? s. 102	* omawia treść przeczytanego wiersza * wskazuje osobę mówiącą i temat wypowiedzi	* wypowiada się na temat ważnego elementu nadającego sens życia według osoby mówiącej * wskazuje zdania zgodne z tekstem	* zapisuje pytania filozoficzne, na które można znaleźć odpowiedź w tekście * wykonuje wykresy zdań złożonych i uzasadnia użycie przecinka	* analizuje myśli S.J. Leca, wskazuje wśród nich aforyzmy i wyjaśnia ich sens * wymienia utwory z podręcznika o podobnej wymowie	
Temat 55. Nasz projekt. s. 104	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania filmu niemego dotyczącego starożytnych filozofów, ich poglądów i dokonań	* tworzy fragmenty scenariusza	* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek podczas tworzenia scenariusza	
WARTOŚCI I WYBORY					
Temat 56. Wartości i wybory. Wprowadzenie do tematyki rozdziału.	* wypowiada się na temat tego, co jest najważniejsze w życiu * wypisuje skojarzenia	* przedstawia w chmurze tagów najważniejsze wartości * opracowuje definicję	* wypowiada się na temat motywów, wartości potrzebnych do dokonania wyboru	* redaguje opowiadanie dotyczące wybranej postaci mitologicznej	* wykonuje lapbooka pt. „Bohaterowie literaccy i ich ważne życiowe wybory”

s. 105	ze słowem: wartość	słownikową słowa: wartość	* przypomina historię mitologicznych bohaterów		
Temat 57. Zdrowie jako wartość – bajka Ignacego Krasickiego pt. „Człowiek i zdrowie”. s. 106	* omawia treść utworu * wyraża zdanie na temat wartości zdrowia * uzupełnia notatkę dotyczącą utworu	* wyjaśnia znaczenie metafor * wymienia cechy gatunkowe bajki * omawia przesłanie utworu * przygotowuje plakat prezentujący ideę ochrony kuchni regionalnej	* formułuje zasady zdrowego stylu życia dla nastolatków * pisze współczesną bajkę zachęcającą do zdrowego stylu życia	* redaguje artykuł do gazetki dotyczący zdrowego odżywiania, lub ulotkę informacyjną na temat form aktywności, w które można się zaangażować	* przeprowadza wywiad z osobą promującą zdrowy styl życia lub nagrywa krótki film promujący takie zachowania
Temat 58. O co walczy bohater powieści Kazimierza Szymborskiej pt. „Tetrus”? s. 107	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* nazywa typ narracji * opisuje sytuację, w której znalazł się bohater, i w jaki sposób na nią reaguje	* ocenia postawę bohatera, ujawniając motywy postępowania * odwołuje się do własnych doświadczeń	* prezentuje sylwetkę wybranej postaci, której niepełnosprawność nie przeszkodziła w realizacji marzeń	* konfrontuje doświadczenia bohatera literackiego z rzeczywistością
Temat 59. i 60. Piszemy artykuł do gazetki szkolnej. s. 111	* prezentuje treść przeczytanego artykułu * ustala typ tekstu i uzasadnia wybór * przygotowuje krótki tekst do szkolnej gazetki	* wymienia cechy gatunkowe artykułu * omawia wskazówki potrzebne do napisania tekstu publicystycznego	* interpretuje tytuł artykułu w kontekście podjętej problematyki	* przygotowuje artykuł do gazetki szkolnej poświęcony tematowi akceptacji samego siebie i rozwojowi własnej osobowości	* ocenia artykuły przygotowane przez kolegów
Temat 61. i 62. Analiza obrazów poetyckich we fragmencie utworu Wojciecha Młynarskiego pt. „Róbmy swoje”. s. 114	* wyodrębnia i opisuje obrazy poetyckie przedstawione w piosence * wymienia cechy gatunkowe piosenki	* przedstawia informacje na temat wymienionych bohaterów i sytuacji, w których zostali ukazani * omawia budowę tekstu	* porównuje bohaterów, wykorzystując podane słownictwo * redaguje kilkuzdaniową wypowiedź dotyczącą postaw bohaterów	* wymyśla propozycje do zabawy: „Co by było, gdyby syn Noego był pesymistą?”	* tworzy komiks na podstawie piosenki * pisze kolejną zwrotkę piosenki
Temat 63.	* omawia treść prze-	* przedstawia bohaterów	* wskazuje cechy eposu	* przedstawia historię	* przygotowuje pre-

<i>Co się przyczyniło do osiągnięcia porozumienia między Achillesem a Priamem?</i> s. 116	czytanego tekstu * opisuje obraz i płaskorzeźbę * omawia elementy świata przedstawionego	i powód spotkania Priama z Achillesem * wymienia cechy charakterystyczne eposu * rozpoznaje porównanie homeryckie	w omawianym fragmencie utworu * rozpoznaje środki stylistyczne w omawianym fragmencie	wojny trojańskiej * pisze recenzję filmu „Troja”	zentację na wybrany temat: „Czy Homer istniał naprawdę?” lub „Starożytna Troja na terenie dzisiejszej Turcji”
<i>Temat 64. Analiza wypowiedzeń wielokrotnie złożonych.</i> s. 121	* rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone * wskazuje zdanie nadrzędne i podrzędne	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie a imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy łatwiejszych zdań wielokrotnie złożonych	* określa typy zdań złożonych podrzędnie, współrzędnie * rysuje wykresy zdań * uzupełnia zdania tak, aby powstały zdania wielokrotnie złożone	* dopasowuje zdania do wykresów * tworzy tekst o dowolnej tematyce, wykorzystując wszystkie poznane rodzaje zdań	
<i>Temat 65. i 66. Redagujemy rozprawkę.</i> s. 125	* omawia zasady tworzenia rozprawki * pisze krótki tekst argumentacyjny	* do podanych tematów dopisuje dwa warianty wstępów oraz argumenty i kontrargumenty	* pisze rozprawkę na temat postawy wobec człowieka potrzebującego pomocy, odwołując się do przytoczonego fragmentu	* pisze rozprawkę na dowolny temat	
<i>Temat 67. Odpoczynek jako temat w malarstwie na przestrzeni wieków.</i> s. 126	* opowiada o swoim sposobie na odpoczynek * opisuje wybrany obraz * dzieli się wrażeniami związanymi z odbiorem dzieła sztuki	* wskazuje podobieństwa i różnice między dziełami sztuki	* ustala, jaki typ malarstwa prezentują analizowane obrazy * podaje inne uniwersalne tematy podejmowane w twórczości przez malarzy	* tworzy opowiadanie inspirowane obrazem	
<i>Temat 68. i 69. Ćwiczenia sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.</i>	* omawia treść utworu * wskazuje zdania niezgodne z treścią piosenki	* określa tematykę i problematykę utworu * podaje argumenty potwierdzające słusność	* porównuje utwór z piosenką Młynarskiego * wypisuje z wiersza związek frazeologiczny	* pisze dedykację dla bliskiej osoby * tworzy tekst przemówienia nawiązującego	

s. 129	* podaje synonimy i antonimy do zwrotu: być sobą	wypowiedzi * cytuje fragment wskazujący na to, że rozwój jest ważną wartością dla człowieka	mający zarówno dosłowne, jak i przenośne znaczenie * wypisuje i nazywa rodzaje rymów * podaje przykłady wyrazów nieodmiennych	do tematyki wiersza	
Półrocze II					
Temat 70. Analiza i interpretacja wiersza Edwarda Stachury pt. „Człowiek człowiekowi”. s. 131	* omawia treść wiersza * wypowiada się na temat budowy tekstu * wyjaśnia tytuł wiersza	* określa problematykę * analizuje utwór * nazywa zabiegi wpływające na kształt wiersza i określa ich funkcję	* analizuje neologizm, wykorzystując wiadomości ze słownictwa * tworzy listę zasad lub apel do współczesnych dotyczący omawianej tematyki * interpretuje ostatnie wersy utworu	* pisze artykuł lub inny tekst publicystyczny dotyczący aktualnych problemów społecznych	* przygotowuje informacje na temat symboliki wilka
Temat 71. i 72. Charakterystyka Holden – bohatera powieści J.D. Salinger. s. 133	* omawia elementy świata przedstawionego utworu * wypowiada się na temat buntu młodych ludzi (braku sensu i uzasadnionych przyczyn)	* gromadzi materiał do charakterystyki bohatera * analizuje zachowanie, słowa i myśli postaci * przygotowuje pytania do bohatera	* ocenia zachowanie postaci * pisze charakterystykę, wykorzystując zgromadzone słownictwo	* redaguje opowiadanie, uwzględniając elementy charakterystyki i opisu przeżyć	* wciela się w postać i odpowiada na pytania kolegów * wypowiada się na temat utożsamiania się z postawą Holden i podaje przykłady innych postaci prezentujących podobne poglądy
Temat 73. Grzeczność językowa w wypowiedziach publicznych. s. 137	* rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach * omawia częste przy-	* analizuje wypowiedzi bohaterów komiksu pod kątem kultury języka	* koryguje błędy językowe w komiksie * razem z kolegą przygotowuje scenkę przedstawiającą oficjalną sytuac-	* redaguje wypowiedź na temat wolności słowa w wypowiedziach publicznych, mowy nienawiści i łamania	* przygotowuje ulotkę skierowaną do rówieśników, promującą zasady kultury mówienia w miej-

	kłady łamania norm językowych w wypowiedziach publicznych		cję i zachowania zgodne z zasadami grzeczności językowej	norm grzecznościowych	scach publicznych
Temat 74. Cechy i funkcje reportażu. s. 139	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje określenia, które opisują artykuł	* omawia zasady pisania reportażu * wskazuje cechy gatunkowe w przeczytanym tekście	* wypowiada się na temat funkcji przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat publikacji dziennikarskich podejmujących ważne zagadnienia	* pisze notatkę na temat organizacji niosącej pomoc ludziom * przygotowuje reportaż lub fotoreportaż przedstawiający osoby zaangażowane w życie szkoły	* przygotowuje reportaż lub fotoreportaż na temat osób pozytywnie wyróżniających się w lokalnej społeczności
Temat 75. Jak przebiegło pierwsze spotkanie Wiki i pana Henryka? s. 143	* omawia treść przeczytanego tekstu * ustala kolejność zdarzeń * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące tekstu	* streszcza przebieg spotkania bohaterów * wypowiada się na temat korzyści wynikających ze spotkania bohaterów	* bierze udział w dyskusji na temat odpowiedzialności wynikającej z przyjętych na siebie obowiązków * podaje cechy dobrego wolontariusza	* redaguje opowiadanie na temat: „Dobro powraca” lub kilkunastu wypowiedź na temat umiejętności dzielenia się z innymi	* przedstawia nazwy organizacji pożytku publicznego, które prężnie działają w środowisku lokalnym
Temat 76. „Tyle wiemy o sobie, ile nas sprawdzono” – refleksje nad heroiczną postawą bohaterki wiersza Wisławy Szymborskiej. s. 146	* omawia treść wiersza * wskazuje fragment nawiązujący do autentycznego wydarzenia	* charakteryzuje bohaterkę liryczną wiersza * ocenia postawę kobiety * omawia budowę wiersza	* prezentuje swoje przemyślenia związane z wierszem * pisze artykuł do szkolnej gazetki na temat heroicznego czynu L. Wawrzyńskiej	* przedstawia szczegółowe informacje na temat bohaterki utworu * pisze przemówienie lub list otwarty poświęcone kandydaturze kobiety na patronkę ulicy lub instytucji	* redaguje epitafium poświęcone Ludwice Wawrzyńskiej
Temat 77. i 78. Ćwiczenia sprawdzające stopień opanowania umiejętności objętych podstawą programową.	* przedstawia treść anegdoty * określa charakter utworu * rozpoznaje fragment lektury obowiązkowej,	* określa rodzaj narracji * wyszukuje i nazywa środki retoryczne * opisuje wybrany kadr * odróżnia mowę zależną od niezależnej	* określa funkcję ironii w tekście * rozpoznaje rodzaje planów filmowych * wypowiada się na temat ekranizacji „Quo	* przygotowuje fragment scenariusza filmowego na podstawie tekstu dotyczącego Sienkiewicza	

s. 147	podaje nazwisko autora, bohaterów rozmowy		vadis”		
Temat 79. <i>Gdy inni narzucają swoją wolę... – „O doktorze Hiszpanie” Jana Kochanowskiego.</i> s. 149	* wyjaśnia znaczenie związków * opisuje sytuację zaprezentowaną w utworze, stosując zwroty z zadania wstępnego	* ustala funkcję dialogów w utworze * wskazuje cechy gatunkowe fraszki * charakteryzuje bohaterów tekstu	* interpretuje wypowiedź bohatera * omawia funkcję komizmu w utworze * redaguje rozprawkę na jeden z tematów	* wypowiada się na temat roli grupy w życiu człowieka, wskazując pozytywne i negatywne skutki	
Temat 80. <i>Perswazyjna funkcja wybranych zdjęć i plakatów społecznych.</i> s. 150	* opisuje wybrany plakat (zdjęcie) o tematyce społecznej * wyraża opinie o pozostałych pracach	* wymienia powody sięgania po środki uzależniające * interpretuje pomysły graficzne i słowne	* wypowiada się na temat przesłania plakatów i zdjęć * dzieli się uwagami na temat funkcji, którą pełnią teksty kultury podejmujące tematykę społeczną	* redaguje notatkę interpretacyjną * wykonuje plakat o tematyce inspirowanej omawianym tematem	
Temat 81. <i>Poznajemy pojęcie gwary środowiskowej.</i> s. 152	* wyjaśnia znaczenie pojęcia: gwara środowiskowa * wskazuje różnice między gwarą a językiem oficjalnym * podaje przykład wyrazu, który mógłby być „młodzieżowym słowem roku”	* wypowiada się na temat funkcji gwary, odwołując się do własnych doświadczeń * wymienia kilka wyrazów typowych dla określonych w poleceniu grup społecznych	* pisze dialog, w którym bohaterowie używają gwary młodzieżowej (podaje odpowiedniki wyrażen w języku ogólnonarodowym) * podaje przykład reklamy wykorzystującej gwarę środowiskową; ocenia ją i wyjaśnia funkcję użytych zwrotów	* przygotowuje słowniczek słów charakterystycznych dla pokolenia dziadków	* przeprowadza ankietę wśród dorosłych na temat znajomości języka młodzieżowego
Temat 82. <i>Piszemy relację z pożaru. Ćwiczenia w tworzeniu wypowiedzi</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje ilustrację * gromadzi informacje	* pisze krótki artykuł o pożarze * wypowiada się na temat postaw bohaterów	* omawia zachowanie mężczyzny i dziewczyny, cytując odpowiednie fragmenty	* pisze pracę, przedstawiając swoje stanowisko na temat ryzyka związanego z udziela-	* pisze charakterystykę osoby, którą można nazwać bohaterem codzienno-

dzi o charakterze publicystycznym. s. 154	dotyczące opisanego wydarzenia		* formułuje wymowę utworu, interpretując ostatnie zdanie tekstu	niem komuś pomocy	ści, lub artykuł do gazetki szkolnej na temat bohaterskich postaw młodych
Temat 83. Interpretujemy opowiadanie Sławomira Mrożka pt. „Artysta”. s. 157	* omawia treść tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * pisze tekst do koguta, że warto być sobą	* przedstawia bohaterów tekstu, przypisując cechy określające ich postawę * redaguje charakterystykę koguta	* dostrzega w zachowaniu jednego z bohaterów ironię i określa jej cel * redaguje opowiadanie inspirowane przeczytanym tekstem	* przygotowuje głosową interpretację tekstu * wchodzi w rolę wybranego bohatera i wyjaśnia powody swojego zachowania	* przygotowuje prezentację multimedialną składającą się z plakatów cyrkowych polskiej szkoły plakatu
Temat 84. i 85. Ćwiczenia kompozycyjne i stylistyczne – charakterystyka postaci. Piszemy charakterystykę porównawczą. s. 158	* omawia wiadomości na temat charakterystyki porównawczej * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* gromadzi słownictwo dotyczące bohaterów wybranych lektur obowiązkowych lub filmów	* charakteryzuje dwóch bohaterów literackich, osoby ze świata sportu, mody, filmu itp.	* pisze pracę z elementami autocharakterystyki i charakterystyki porównawczej bohatera literackiego, filmowego	
Temat 86. Przygotowujemy się do egzaminu – praca z tekstem. s. 161	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny, uzupełnia informacje dotyczące tekstu * nazywa formy czasowników w didaskaliach	* opisuje sytuację, w której został przedstawiony bohater sztuki i jego zachowanie * rozpoznaje czytany utwór jako bajkę * wymienia inne utwory należące do tego samego rodzaju literackiego	* nazywa uczucia, emocje towarzyszące bohaterowi utworu, wyszukuje odpowiednie cytaty * omawia karykaturalne przedstawienie postaci * pisze dialog między bohaterem a policjantem	* omawia uniwersalny charakter bajki * podaje tytuły innych bajek Krasickiego * porównuje zachowanie Araba i Harpagona oraz ich stosunek do dóbr materialnych * wymienia przykłady postaci z różnych tekstów kultury znanych ze skąpstwa lub hojności	
Temat 87.	* dzieli wyrazy na	* na podstawie tekstu	* rozpoznaje w tekście	* wyjaśnia znaczenie	

Poetyckie rozważania na temat oceniania innych w wierszu Mariana Hemara pt. „Teoria względności”. s. 164	synonimy i antonimy * omawia treść wiersza * bierze udział w dyskusji na temat sposobów oceniania zachowania ludzi	wskazuje, co stanowi kryterium oceniania ludzi * omawia budowę wiersza	środki stylistyczne * wymienia i omawia zastosowane w wierszu zabiegi językowe * wyjaśnia znaczenie ostatnich strof	tytułu wiersza	
Temat 88., 89. i 90. Gromadzimy informacje do charakterystyki porównawczej Aliny i Balladyny. „Balladyna” Juliusza Słowackiego jako przykład utworu dramatycznego. s. 165	* czyta fragment utworu z podziałem na role * wymienia cechy gatunkowe dramatu * opisuje ukazaną sytuację * opisuje wybrany plakat, nawiązując do treści utworu * wskazuje dialog, monolog * odgrywa rolę w inscenizacji „Balladyny”	* opisuje konflikt i sytuację, w której się ujawnia * gromadzi słownictwo opisujące bohaterki tekstu * podaje motywy postępowania Balladyny * wybiera najciekawszy afisz teatralny i uzasadnia ocenę	* dokonuje charakterystyki porównawczej postaci dramatu * omawia cechy tragedii * wyjaśnia, na czym polega tragizm w omawianym fragmencie utworu	* wymienia aktorki, które mogłyby zagrać role siostr, i uzasadnia wybór * wchodzi w rolę i bierze udział w rozprawie sądowej Balladyny * przygotowuje tekst końcowego protokołu	* pisze charakterystykę porównawczą Balladyny i bohaterki utworu Adama Mickiewicza pt. „Lilije”
Temat 91. Wpływ ideologii na jednostkę we fragmencie „Złodziejki książek” Markusa Zusaka. s. 177	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia sytuację, w której zostali ukazani bohaterowie * opisuje zdjęcie	* gromadzi informacje na temat Hansa Juniora, uwzględniając jego poglądy i stosunek do innych osób * ocenia postępowanie bohatera	* wypowiada się na temat znaczenia ideologii dla Hansa * analizuje znaczenie wybranych cytatów	* wypowiada się w rozprawce na temat osób, sytuacji mających wpływ na kształtowanie się postaw młodych ludzi	* przygotowuje informacje na temat narodzin ustrojów totalitarnych (fasyzmu i nazizmu)
Temat 92. i 93. Powtórzenie wiadomości z rozdziału „Wartości i wybory”. s. 180	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady ga-	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Ignacego Krasickiego	

	wybranych haseł z krzyżówki	tunków publicystycznych			
Temat 94. i 95. Samodzielna praca z tekstem Michała Rusinka pt. „Postanowienia” s. 182	* omawia treść tekstu * wskazuje właściwy gatunek i podaje jego cechy * rozpoznaje pytanie retoryczne * wypowiada się na temat celu podejmowania postanowień	* przedstawia budowę tekstu * określa jego charakter * rysuje wykres zdania, nazywa zdania składowe	* cytuje fragmenty, w których osoba mówiąca utożsamia się z adresem wypowiedzi * redaguje rozprawkę na temat celu podejmowania postanowień, odwołując się do lektury i własnych doświadczeń	* poprawia błędy w zdaniach i pisze zgodnie z zasadą interpunkcyjną	
Temat 96. Nasz projekt. s. 184	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania reportażu na wybrany temat	* pisze reportaż w dowolnym edytorze tekstu	* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek podczas tworzenia reportażu	
KONFLIKT I POJEDNANIE					
Temat 97. Konflikt i pojednanie. Wprowadzenie do tematyki rozdziału. s. 185	* zapisuje skojarzenia ze słowami: zgoda, konflikt * omawia przedstawione znaki graficzne	* interpretuje myśl Mikołaja Reja * podaje sposoby na pogodzenie się * tworzy łańcuch skojarzeń ze wskazanymi wyrazami	* objaśnia metaforyczny sens tekstu * projektuje znak lub piktogram związany z omawianym tematem	* tworzy projekt reklamy społecznej, krytykującej negatywne zachowania prowadzące do konfliktu, lub propagującej poszukiwanie kompromisu (zgody) * wypowiada się na temat roli mediatora w osiągnięciu porozumienia	
Temat 98. Poetyckie rozważania na temat wartości słowa w utworze Tadeusza Różewicza.	* dzieli frazeologizmy na grupy zawierające pozytywne i negatywne znaczenie * układa zdania z wy-	* omawia treść wiersza * zapisuje pierwsze skojarzenia z tekstem * podaje związki frazeologiczne o podobnym	* zapisuje swoimi słowami tezę oraz przykłady z wiersza wypowiedziane przez osobę mówiącą * wyjaśnia znaczenie	* podaje propozycje działań, które mogłyby odbyć się podczas Dnia Dobrego Słowa * podaje przykłady	* pisze parafrazę wiersza z odmiennym przesłaniem

s. 186	branyymi związkami * wykonuje ilustrację do tekstu	znaczeniu	metafory * podaje kontrargumenty do stanowiska autora wiersza	słów, które usunąłby z języka polskiego lub słów, które lubi słyszeć bądź są inspiracją	
Temat 99. Słowa, które warto ocalić od zapomnienia. Archaizmy i archaizacja. s. 187	* opisuje posąg bogini * przedstawia treść wiersza * wyjaśnia niezrozumiałe słowa * omawia pojęcie archaizmu	* wyszukuje archaizmy w tekście i innych utworach * tworzy krótki dialog z wybranymi archaizmami	* uwspółcześnia treść utworu * pisze monolog Zgody skierowany do konkretnego adresata	* przygotowuje zestaw zagadek z archaizmami, które przedstawi rówieśnikom	* wypowiada się na temat tworzenia tekstów przez współczesnych twórców, wykorzystujących w utworach zabieg archaizacji
Temat 100. Treść i zakres znaczeniowy wyrazów. s. 189	* omawia pojęcia: treść i zakres wyrazu * porządkuje proste przykłady według rosnącej treści wyrazu	* uzupełnia proste schematy brakującymi terminami	* do podanych wyrazów podaje słowa o szerszym znaczeniu	* bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania proponowane na zajęciach	
Temat 101. Zabiegi retoryczne w przemówieniu Majora – bohatera „Folwarku zwierzęcego”. s. 190	* omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje ilustrację * wyjaśnia rolę Majora	* opisuje głównego bohatera i jego rolę wśród innych zwierząt * analizuje przemówienie bohatera pod kątem uczuć i wartości	* wyszukuje w przemówieniu przykłady zastosowanych zabiegów retorycznych i określa ich funkcje * analizuje treść pieśni i zastosowane środki językowe	* omawia znaczenie sentencji w kontekście sytuacji przedstawionej w utworze * przygotowuje tekst przemówienia dotyczącego przeprowadzenia zmian w szkole i prezentuje je klasie	* wyszukuje informacje na temat pieśni protestu i znanych utworów reprezentujących ten gatunek
Temat 102. Dlaczego nie mówimy o tym, co nas boli, otwarcie? „Tolerancja” Stanisława Sojki. s. 194	* omawia treść utworu * wymienia cechy piosenki * wymienia skojarzenia ze słowem: tolerancja * wypowiada się na temat zjawiska tolerancji	* analizuje treść utworu i sporządza notatkę, wykorzystując zaproponowane słownictwo i cytaty z tekstu * wyjaśnia znaczenie refrenu	* wyszukuje odwołania biblijne * formułuje przesłanie utworu * interpretuje treść wiersza	* wypowiada się na temat skutecznych sposobów porozumiewania się z ludźmi * komentuje myśli zawarte w cytatach	* na podstawie wybranych artykułów z prasy lub internetu pisze tekst podejmujący problem tolerancji lub nietolerancji

	i nietolerancji we współczesnym świecie	* układa zdania z wyrazami z krzyżówki			we współczesnym świecie
Temat 103. Językowe sposoby osiągnięcia porozumienia. s. 196	* omawia językowe sposoby osiągnięcia porozumienia * wypowiada się na temat tekstu	* wśród wypowiedzi wskazuje te, które mają pozytywne znaczenie * zmienia intencję zdań	* komentuje zachowanie osób w kontekście językowych sposobów porozumiewania się * omawia wypowiedzi bohaterów tekstu	* układa dialog inspirowany omawianym zagadnieniem	
Temat 104. i 105. Dzieje nieszczęśliwej miłości Jacka Soplicy i Ewy Horeszko. Analiza konfliktu Jacka Soplicy ze Stolnikiem. s. 198	* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i opisuje sytuacje * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje kadry filmowe	* analizuje konflikt Jacka Soplicy ze Stolnikiem * wypowiada się na temat emocji i uczuć towarzyszących bohaterowi * ocenia zabiegi adaptacyjne zastosowane we fragmencie filmu w reż. A. Wajdy	* na osi czasu przedstawia trzy etapy życia Jacka Soplicy * wchodzi w rolę wybranego bohatera epopei i opowiada o wydarzeniach ze swojej perspektywy * wykonuje portret Ewy z XIX i XXI wieku	* analizuje tekst na temat przebaczenia w kontekście utworu A. Mickiewicza * komentuje zachowanie Gerwazego, odwołując się do myśli zawartych w artykule	* przenosi opisane wydarzenia do czasów współczesnych i proponuje inny rozwój wypadków
Temat 106. i 107. Uczymy się pisać recenzję. s. 209	* omawia zasady pisania recenzji i przykładowe wypowiedzi na temat powieści * wyszukuje informacje będące faktem i opinią * pisze krótką recenzję książki, którą ostatnio przeczytał	* wskazuje potencjalne miejsce ukazania się recenzji i wymienia słownictwo typowe dla opisywanej dziedziny sztuki * z tekstów wypisuje słownictwo oceniające	* pisze dwie krótkie recenzje gry komputerowej dla odbiorców w różnym wieku * pisze recenzję płyty muzycznej	* pisze recenzję filmu, którego nie poleciłby swoim rówieśnikom (lub gry planszowej, modelu telefonu, kanału na YouTube, kinowego hitu bądź spektaklu teatralnego)	* tworzy na stronie internetowej szkoły „Kącik Recenzenta” i umieszcza tam recenzje książek, filmów dla rówieśników
Temat 108. i 109. Przygotowujemy się do egzaminu ósmoklasisty. s. 212	* pisze streszczenie przeczytanego tekstu * określa rodzaj literacki utworu * rozpoznaje części	* charakteryzuje bohaterów * redaguje krótki opis przeżyć bohatera * rysuje wykres i nazywa	* objaśnia metaforyczny sens utworu, odwołując się do tytułu * wypowiada się na temat intencji kierują-	* podaje argumenty odnoszące się do tekstu i plakatu świadczące o podobnej problematyce obu przekazów	

	mowy * opisuje plakat	rodzaje zdań * podaje związki frazeologiczne ze słowami: niebo, piekło	cych bohaterem, posługując się odpowiednim cytatem	* pisze rozprawkę na wybrany temat, będący jednocześnie aforyzmem	
Temat 110. Bohaterowie ukazani w epizodzie wojennym w opowiadaniu Ernesta Hemingwaya. s. 214	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * układa dialog między mieszkańcami miasteczka a starym człowiekiem	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje przemyślenia narratora związane z wojną	* opisuje zachowanie bohatera w obliczu zagrożenia * wypowiada się na temat roli narratora i jego reakcji na zachowanie mężczyzny; wymienia cechy charakteru	* wypowiada się na temat losu ludzi i zwierząt w czasie wojny na podstawie zamieszczonych fragmentów tekstów	* wypowiada się na temat ogólnoludzkiego, uniwersalnego charakteru opowiadania
Temat 111. Losy Żydów w okupowanej Warszawie na podstawie pamiętnika Władysława Szpilmana. s. 217	* omawia fragment przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje kadr filmowy * odróżnia dziennik od pamiętnika	* wskazuje narratora i rodzaj narracji * wypowiada się na temat skutków nietolerancji i dyskryminacji * wypowiada się na temat pokazanych pomników upamiętniających ofiary Holokaustu	* wypowiada się na temat rasistowskiej polityki hitlerowców wobec Żydów; w tym celowości utworzenia getta * pisze artykuł na temat tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie	* analizuje fragment pamiętnika niemieckiego oficera * pisze recenzję filmu o tematyce wojennej * wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat miejsc upamiętniających martyrologię Żydów w najbliższej okolicy	* prezentuje swoją wiedzę na temat filmu R. Polańskiego pt. „Pianista” * przedstawia informacje dotyczące nacjonalizmu, rasizmu i wpływu tych ideologii na wydarzenia XX wieku w Europie
Temat 112. Jak przedstawić zdarzenia z powstania warszawskiego? Analiza utworu Mirona Białoszewskiego. s. 222	* omawia treść przeczytanego tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * opisuje zdjęcie, odwołując się do treści tekstu	* wskazuje narratora i rodzaj narracji * omawia język utworu; zwracając uwagę na budowę i typy wypowiedzi	* przedstawia wpływ historii na życie jednostki w kontekście przeczytanego tekstu * redaguje notatkę na temat zastosowanej konstrukcji językowej tekstu, która wpływa na wiarygodne odwzorowanie rzeczywistości	* przygotowuje prezentację na temat powstania warszawskiego	* prezentuje inne fragmenty omawianego utworu

			powstania		
Temat 113. Obraz zrujnowanej Warszawy widziany oczyma reportera. „Ziele na kraterze” Melchiora Wańkowicza. s. 227	* wypowiada się na temat obejrzanego na zajęciach filmu pt. „Miasto ruin” w kontekście rzeczywistości wojennej * omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje zdjęcia przedstawiające ulice Warszawy	* analizuje sposób opowiadania o zdarzeniach * wie, czym jest, czemu służy retrospekcja i odnajduje odpowiednie fragmenty w tekście	* korzystając z dostępnych źródeł, odtwarza trasę, którą odbyła bohaterka tekstu * opisuje dom * wyjaśnia sens łacińskiej sentencji * redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohaterki podczas marszu przez zrujnowaną Warszawę	* porównuje tekst z filmem * proponuje rodzaj muzyki i warstwę słowną, którą można by wzbogacić film (proza, wiersz, komentarz historyczny)	* wypowiada się na temat całego utworu
Temat 114. „Elegia o... (chłopcu polskim)” jako metafora losu pokolenia doświadczonego przez wojnę. s. 233	* omawia treść wiersza * opowiada o doświadczeniach bohatera * opisuje zdjęcie przedstawiające powstańca	* prezentuje obrazy poetyckie odwołujące się do doświadczeń bohatera * wyszukuje podane części mowy * omawia znaczenie użytych słów w odniesieniu do opisanej sytuacji	* określa kontekst historyczny utworu * wypowiada się na temat osoby relacjonującej zdarzenia * objaśnia znaczenie metafor * omawia budowę wiersza: układ rymów i środki stylistyczne * analizuje tytuł utworu	* omawia warstwę brzmieniową tekstu i jej związek z treścią * wypowiada się na temat roli dzieci i ich zajęć w czasie powstania * pisze pracę literacką inspirowaną wierszem, odwołując się do losów bohaterów „Kamieni na szaniec”	* przygotowuje informację na temat Pokolenia Kolumbów
Temat 115. Ofiarność wobec ojczyzny ukazana w wierszu Jana Lechonia pt. „Przypowieść”. s. 234	* omawia sytuację liryczną w wierszu * wypowiada się na temat bohaterów lirycznych	* porównuje postawy bohaterów lirycznych * interpretuje ich wypowiedzi * opisuje wspomnienia żołnierza	* wymienia wartości ważne dla osoby mówiącej * objaśnia tytuł wiersza * wymienia cechy przypowieści jako gatunku literackiego i wskazuje je w omawianym utworze	* redaguje tekst na temat nauki moralnej zawartej w wierszu * prezentuje wiedzę na temat udziału Polaków w walkach poza granicami kraju	* wypowiada się na temat współczesnego patriotyzmu i wykorzystywania symboli narodowych w modzie, popkulturze lub na temat współcześnie prowadzonych operacji pokojowych przez

					polskie Siły Zbrojne
Temat 116. i 117. Utrwalamy wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej. s. 236	* omawia treść utworu literackiego * nazywa rodzaj literacki, do którego należy przeczytany utwór * wypowiada się na temat budowy wiersza * podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni nazw własnych	* omawia cel użycia czasowników w odpowiednich formach * określa problematykę utworu * analizuje utwór, wymieniając środki stylistyczne i określając ich funkcje	* określa formy czasowników * wskazuje wykres pasujący do zdania złożonego * wypowiada się na temat zasad skutecznej i kulturalnej rozmowy * wskazuje w wyrazie sylabę akcentowaną	* omawia definicję słownikową słowa: konwersacja * pisze rozprawkę na podany temat	
Temat 118. Piszemy podania. s. 237	* omawia zasady pisania podania * pisze podanie, korzystając z zamieszczonego wzoru	* poprawia błędy w podaniu i tworzy poprawny tekst	* pisze podanie w dowolnej sprawie * wymienia propozycje skłaniające do napisania podania	* wypełnia gotowy formularz podania w dowolnym edytorze tekstu	
Temat 119. Poetycki apel w wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej pt. „Wagi”. s. 239	* omawia wiersz * wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące wiersza * zapisuje skojarzenia ze słowami: dobro i zło	* określa formę czasowników * wymienia środki stylistyczne * uzupełnia treść wiersza swoją propozycją * wymyśla inny tytuł wiersza	* zapisuje najważniejsze tezy zawarte w tekście * wypowiada się na temat podobieństw i różnic w rozumieniu dobra i zła (między wierszem a tekstem)	* rozwija wybraną myśl w dłuższej wypowiedzi pisemnej * wypowiada się na temat pomocy ofiarom wojny i konfliktów	* pisze list otwarty skierowany do ludzi władzy na temat pokoju na świecie
Temat 120. Apel o pokój na świecie tematem dzieł współczesnych artystów. s. 241	* opisuje wybrany plakat * dzieli się wrażeniami na temat dzieł * zapisuje definicje słowa: pokój	* interpretuje plakaty, wskazując ideę; omawia pomysł graficzny i tytuł * pisze krótki artykuł na temat pokoju na świecie	* wypowiada się na temat perswazyjnej funkcji plakatów i wpływu artystów na kształtowanie się postaw i zachowań ludzi	* wymienia miejsca, w których w XXI wieku toczyły się wojny lub doszło do konfliktów zbrojnych i wskazuje te kraje na	* podaje i omawia przykłady tekstów kultury, będących apelem o przestrzeganie praw człowieka, pokoju, wolności,

			* przedstawia osobę znaną z działalności na rzecz pokoju na świecie	mapie * tworzy krótki scenariusz filmu propagującego ideę pokoju na świecie	bezpieczeństwa * pisze utwór poetycki będący apelem o pokój na świecie
Temat 121. Charakterystyka wybranych stylów. s. 243	* omawia definicję słowa: styl * wymienia rodzaje stylów * pisze krótki tekst do wybranej ilustracji w dowolnym stylu	* dostrzega w tekście cechy wybranego stylu * przygotowuje tekst na temat pokoju w wybranym stylu	* omawia przykłady tekstów umieszczonych na schemacie	* przedstawia cechy stylu artystycznego w utworach poetyckich	* wypowiada się na temat stylu pisania ulubionej autorki lub autora, odwołując się do wybranych książek
Temat 122. Interpretujemy grafiki o tematyce antywojennej. s. 247	* omawia hasło słownikowe * opisuje wybraną grafikę	* przygotowuje pytania do tekstu * dzieli się wrażeniami po obejrzeniu grafik o tematyce antywojennej i interpretuje jedną z nich	* omawia zastosowane zabiegi artystyczne i kolorystykę prac * wypowiada się na temat celu tworzenia tego typu plakatów	* w dowolnym programie graficznym wykonuje projekt plakatu o tematyce antywojennej	
Temat 123. W jaki sposób bohater książki Melchiora Wańkowicza uniknął bratobójczej walki? s. 249	* omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje fotografię	* opisuje sytuację, w której znalazł się bohater tekstu * opisuje i ocenia postawę bohatera unikającego powołania do wojska	* wypowiada się na temat stosunku bohatera do wojny i porównuje z postawą Odyseusza, który znalazł się w podobnej sytuacji	* ocenia humorystyczny sposób przedstawienia zdarzeń * wypowiada się na temat osób celowo unikających służby wojskowej	* wypowiada się na temat pacyfizmu i propagatorów tej idei
Temat 124. Brak porozumienia między ludźmi tematem wiersza „Na wieży Babel” Wisławy Szymborskiej.	* omawia treść wiersza * układa zdania z wybranymi związkami frazeologicznymi * dzieli się wrażeniami na temat tekstu	* wybiera związki frazeologiczne mówiące o braku porozumienia między ludźmi * przypomina treść bliźniej opowieści o wie-	* omawia symboliczne znaczenie wieży Babel * analizuje budowę utworu, informując o zabiegu graficznym, kompozycyjnym	* wypowiada się na temat teledysku do piosenki K. Zalewskiego, interpretując sytuację w kontekście omawianego tematu	* konfrontuje tematykę wiersza z otaczającą rzeczywistością

s. 252	* opisuje zdjęcie	ży Babel * interpretuje tytuł utworu * wybiera określenia pasujące do bohaterów wiersza	wykorzystanym przez autorkę * projektuje mema odwołującego się do braku porozumienia między ludźmi		
Temat 125. <i>W jaki sposób się bronić przed manipulacją?</i> s. 254	* wymienia nieetyczne zachowania językowe * omawia treść przeczytanego tekstu * odróżnia kłamstwo od manipulacji i perswazji	* dostrzega przykłady kłamstwa, manipulacji i prowokacji w wypowiedziach bohaterów komiksu	* analizuje sposób porozumiewania się bohaterów tekstu i omawia zachowania językowe	* podaje przykłady sytuacji, w których stosuje się manipulację i prowokację * przygotowuje materiał do kalamburów	* wyszukuje reklamę, w której zastosowano manipulację; omawia ten zabieg * przygotowuje informację na temat reguł Cialdiniego
Temat 126. i 127. <i>„Wojna u Lemurów” źródłem refleksji na temat postawy człowieka w obliczu konfliktu.</i> s. 257	* prezentuje swoje zdanie na temat pierwszeństwa pojawienia się jajka, bądź kury * omawia elementy świata przedstawionego	* wskazuje źródło konfliktu oraz skłócone osoby * przedstawia bohaterów i porównuje ich zachowanie * podaje propozycje rozwiązania sporu	* określa rangę przedmiotu sporu * analizuje postawy bohaterów w obliczu konfliktu * wyszukuje w omawianym utworze cechy bajki * pisze reklamę książki	* wypowiada się na temat refleksji o człowieku i jego naturze zawartej w utworze * na podstawie tekstu przygotowuje fragment scenariusza teatralnego	* redaguje przemówienie skierowane do bohaterów tekstu zachęcające do zażegnania konfliktu
Temat 128. <i>Rozwiązujemy zadania utrwalające wiadomości.</i> s. 262	* opowiada wydarzenia przedstawione w utworze * podaje synonimy, antonimy * rozpoznaje przysłówki, kolokwializm, eufemizm * stopniuje przymiotniki	* rozpoznaje rodzaje zdań złożonych * określa rodzaj wypowiedzi bohatera tekstu * podaje wyrazy o szerszym zakresie znaczeniowym	* wypowiada się na temat refleksji zawartej w tekście * określa styl tekstu	* podaje inne przykłady dotyczące omawianych zagadnień literacko-językowych	
Temat 129.	* omawia treść prze-	* interpretuje grafikę	* wskazuje adresata, cel,	* tworzy tekst o cha-	* tworzy projekt

<i>Jak walczyć z cyberprzemocą?</i> s. 264	czytanego tekstu * wymienia zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z Internetu	* dzieli się wiedzą, doświadczeniem na temat cyberprzemocy * wypowiada się na temat ulotki	intencje i zabiegi graficzne ulotek zamieszczonych w podręczniku	rakterze dydaktycznym mówiący o walce z agresją i cyberprzemocą	reklamy społecznej, której celem jest przeciwdziałanie cyberprzemocy
<i>Temat 130. Odczytanie nawiązań biblijnych kluczem do zrozumienia wiersza Piotra Macierzyńskiego.</i> s. 267	* omawia treść wiersza * opisuje zdjęcie * wypowiada się na temat obozów koncentracyjnych działających podczas II wojny światowej	* określa czas, miejsce, wydarzenia historyczne, do których nawiązuje utwór * dostrzega nagromadzenie faktów w utworze	* analizuje kompozycję wiersza * wskazuje nawiązanie do biblijnego opisu stworzenia świata * porównuje stworzony świat kontrastujący z miejscem masowej zagłady	* interpretuje metaforyczny sens utworu * omawia środki retoryczne	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat KL Auschwitz
<i>Temat 131. Opis i interpretacja obrazu Wasilija Wereszczagina.</i> s. 269	* opisuje uczucia, które wzbudza obraz * wskazuje elementy graficzne dzieła	* opisuje obraz * omawia przesłanie wyrażone przez artystę	* interpretuje tytuł obrazu, korzystając z definicji słownikowej * pisze rozprawkę na temat wojny, zgodną z poleceniem zamieszczonym w podręczniku	* porównuje wymowę wiersza z przesłaniem obrazu * wypowiada się na temat artystów dokumentujących wojenną rzeczywistość mimo zagrożenia życia	* przygotowuje prezentację przedstawiającą historię fotografii wojennej * wyszukuje informacje na temat symbolicznego znaczenia elementów obrazu i twórczości autora dzieła
<i>Temat 132. i 133. Powtórzenie wiadomości zamieszczonych w rozdziale „Konflikt i pojednanie”.</i> s. 270	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Adama Mickiewicza	

	z krzyżówki	środków poetyckich			
Temat 134. i 135. <i>Sprawdź siebie – indywidualna praca z tekstem.</i> s. 273	* omawia treść przeczytanych tekstów * określa rodzaj literacki * wymienia cechy gatunkowe dramatu * rozpoznaje dialog, archaizm, neologizm * uzupełnia schemat zakresu znaczeniowego wyrazu	* analizuje rozmowę bohaterów * odpowiada na pytania, podając właściwe cytaty * wśród tekstu zapisanego pochyłą czcionką rozpoznaje didaskalia * rozpoznaje styl	* interpretuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat zawartej w utworze metafory ludzkich zachowań * wypisuje słownictwo wartościujące * nazywa nieosobowe formy czasownika * dobiera zdania do wykresów	* porównuje wymowę obu tekstów * pisze recenzję przedstawienia * projektuje billboard zawierający perswazję	
Temat 136. <i>Nasz projekt.</i> s. 277	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry fabularnej na wybrany temat	* opisuje elementy świata przedstawionego * ustala zasady obowiązujące w opisanym rzeczywistości, sposób pokonywania kolejnych etapów itp.	* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek * formułuje reguły gry	
CZŁOWIEK I SZTUKA					
Temat 137. <i>Jak zdefiniować sztukę?</i> s. 278	* wypowiada się na temat tego, czym jest sztuka * podaje dziedziny tworzące sztukę	* uzupełnia schemat, wpisując tytuły wybranych dzieł sztuki * porównuje swoją definicję sztuki ze słownikową	* wypowiada się na temat prezentowanych dzieł sztuki * przedstawia informacje o artyście, którego ceni (jego dzieła uważa za wyjątkowe)	* wykonuje portfolio ulubionego artysty * wypowiada się na temat innych dziedzin, które również można by nazwać sztuką	* tworzy obszerną mapę mentalną związaną ze sztuką
Temat 138. <i>Artysta jako kreator w wierszu „Radość”</i>	* omawia treść wiersza * ustala, kim jest podmiot liryczny i w jakiej	* wypisuje części mowy, cytaty dotyczące osoby mówiącej	* wypowiada się na temat uczuć towarzyszących procesowi	* prezentuje sylwetkę i twórczość poetki Wisławy Szymborskiej	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat

<i>pisania” Wisławy Szymborskiej.</i> s. 279	sytuacji został ukazany * opisuje budowę wiersza	* zabiera głos w dyskusji na temat artysty * wskazuje środki stylistyczne	twórczemu * redaguje komentarz zgodny z poleceniem	* wypowiada się na temat roli dzieła i mocy artysty, wykorzystując sytuację przedstawioną w komiksie	twórców wykorzystujących motyw „ars poetica”
Temat 139. <i>Michał Anioł i Vincent van Gogh o swojej pracy.</i> s. 281	* wypowiada się na temat przeczytanych tekstów, określa temat i główną myśl utworów * opisuje wybrane dzieło	* wypowiada się na temat stosunku artystów do swojej twórczości, wskazując elementy wspólne i różniące	* interpretuje wypowiedzi artysty * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	* redaguje notatkę, wykorzystując informacje zebrane podczas zajęć * wymienia powody przyznania dziełu sztuki miana: arcydzieła	* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Michała Anioła lub Vincenta van Gogha
Temat 140. <i>Jakim wyzwaniom musieli sprostać twórcy filmu „Twój Vincent”?</i> s. 285	* przedstawia treść wywiadu * wyraża ocenę na temat zwiastuna filmu * podaje cechy gatunkowe wywiadu (tekstu publicystycznego)	* omawia pomysł, na którym został oparty film * przygotowuje pytania, które można by zadać twórcom filmu	* wyjaśnia, na czym polegała specyfika (trudności) procesu twórczego podczas produkcji filmu * ogląda film i pisze recenzję	* wyszukuje i prezentuje rówieśnikom inne informacje na temat produkcji filmu * ocenia sposób prezentacji dzieł w filmie	* wyszukuje nawiązania do malarstwa w filmach innych reżyserów * podaje propozycje artysty, którego obrazy mogłyby posłużyć twórcom do nakręcenia filmu (w formie prezentacji)
Temat 141. <i>Fragment powieści Katarzyny Ryrych punktem wyjścia do rozmowy na temat wolności artysty.</i> s. 288	* omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki * opisuje ulubionego aktora	* przygotowuje pytania do ankiety dla rówieśników na temat upodobań filmowych, przeprowadza ją i omawia wyniki * pisze krótką recenzję ulubionego filmu	* wypowiada się na temat oczekiwań współczesnych widzów wobec filmów, odnosząc się jednocześnie do przeczytanego tekstu * wyjaśnia terminy: mainstream, kino niezależne, kino offowe	* analizuje bieżący repertuar kin, dzieląc filmy na rozrywkowe i ambitne (po przeczytaniu zamieszczonych recenzji) * wyraża zdanie na temat uwzględniania przez artystów oczeki-	* wyszukuje informacje na temat znanych polskich reżyserów, ważnych w ich karierze filmów i nagród, które otrzymały

			i podaje tytuły takich dzieł	wań odbiorców sztuki i granic schlebiania gustom publiczności	
Temat 142. Czym jest prawdziwe aktorstwo? s. 291	* omawia treść przeczytanych tekstów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu, wywiadu * wyróżnia tekst główny i didaskalia * wymienia cechy dobrego aktora	* zapisuje wymagania stawiane przez bohatera aktorom * wymienia predyspozycje pomagające zostać aktorem teatralnym lub filmowym * wymienia nazwiska aktorów, którzy powinni dostać nagrodę za rolę teatralną lub filmową	* omawia wizję teatru według Hamleta * wymienia na podstawie obejrzanego skeczu kabaretowego zachowania aktorskie drażniące widzów * porównuje rady Hamleta z propozycjami wymienionymi przez Gustawa Holoubka	* przygotowuje materiał do quizu: „Czy znasz tę aktorkę / tego aktora?” * proponuje nazwiska aktorów, którzy mogliby wcielić się w role bohaterów lektur obowiązkowych, i uzasadnia wybór	* wykonuje projekt strony internetowej polskich festiwali teatralnych i filmowych
Temat 143. i 144. Przyjaźń wystawiona na próbę. Charakterystyka postaw bohaterów utworu Yasminy Rezy. s. 294	* opisuje przedstawioną na rysunku sytuację * omawia treść tekstu * wymienia bohaterów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu * opisuje zdjęcia w odniesieniu do treści sztuki	* przygotowuje prezentację wybranego bohatera, odwołując się do cytatów * omawia konflikt między przyjaciółmi, wskazując jego źródło	* opisuje stanowisko bohatera wobec konfliktu * interpretuje wypowiedzi * wymienia cechy pozwalające nazwać jakąś pracę artysty dziełem sztuki	* redaguje list/ kartkę z dziennika/ dalszy ciąg dramatu dotyczący wybranego tematu * opisuje dowolną reklamę * określa cechy dzieła sztuki	* przygotowuje informacje na temat minimalizmu w sztuce i artystów reprezentujących ten nurt
Temat 145. Między poezją a malarstwem. Analizujemy obrazy i związane z nimi utwory poetyckie. s. 306	* zapisuje kilka określeń dotyczących wybranego dzieła, które będą rodzajem zagadki dla kolegów * opisuje wybrany obraz i wskazuje wiersz, który przedstawia podobną sytuację	* opisuje obraz Leonarda da Vinci i tworzy opowiadanie inspirowane obrazem * pisze krótkie opowiadanie inspirowane obrazem innego artysty	* redaguje „wiersz pięciu zmysłów” do wybranego obrazu * wypowiada się na temat roli sztuki w życiu młodych ludzi	* wypowiada się na temat nadużywania w języku polskim tzw. modnych słów	* przygotowuje informacje na temat obrazu „Mona Lisa” * pisze fragment powieści kryminalnej inspirowany owianym tajemnicą obrazem L. da Vinci
Temat 146.	* omawia treść wywia-	* przedstawia stanowi-	* formułuje stanowisko	* pisze tekst publicy-	* wymyśla innowa-

<i>Doświadczenia i poglądy artysty jako odbiorcy sztuki. Wywiad z Tomaszem Bagińskim. s. 308</i>	du * wskazuje cechy gatunkowe tej formy publicystycznej * opisuje kadry filmowe zamieszczone w podręczniku	sko autora dotyczące filmu we współczesnej kulturze oraz filmowych adaptacji książek, a także związku gier z literaturą	artysty dotyczące omawianego tematu * wypowiada się na temat ulubionej książki; pisze recenzje	styczny na temat adaptacji dzieł literackich, odwołując się do lektur obowiązkowych pokazywanych na ekranach kinowych	cyjny sposób lub produkt promujący książki w szkole lub miejscu zamieszkania
<i>Temat 147. Na czym polega magia teatru? s. 312</i>	* przedstawia treść tekstu * wypowiada się na temat oglądania sztuk w teatrze * wykonuje afisz przedstawiający dowolną lekturę obowiązkową	* opisuje specyfikę przedstawienia teatralnego w odniesieniu do seansu kinowego * analizuje teatralny repertuar	* wypowiada się na temat swoich oczekiwań wobec sztuk teatralnych * pisze recenzję wybranej sztuki	* tworzy „Kodeks teatralny dla młodego widza” * wyraża swoje zdanie na temat niechęci nastolatków do oglądania sztuk teatralnych	* pisze rozprawkę na temat wyboru między kinem a teatrem
<i>Temat 148. i 149. Scott McCloud o komiksie jako odrębnej dziedzinie sztuki. Prezentujemy dokonania wybranych twórców komiksów. s. 314</i>	* omawia treść komiksu * przedstawia cechy gatunkowe takiej formy wypowiedzi	* pisze recenzję wybranego komiksu * wypowiada się na temat tworzywa komiksu i zarzutów, które stawiano takim tekstom	* przygotowuje informacje o wybranym twórcy komiksu i jego dokonaniach * wymienia argumenty przeciwko negatywnej ocenie komiksu * ocenia pomysł poruszania tematyki wojennej w komiksach	* prezentuje ulubione komiksy * wypowiada się na temat komiksu traktowanego jako dzieło sztuki * tworzy komiks, w którym jest jednocześnie głównym bohaterem	* przedstawia w postaci komiksu wybrany fragment lektury obowiązkowej
<i>Temat 150. Reklama, czyli sztuka manipulacji. s. 317</i>	* redaguje definicje słowa: reklama * wymienia reklamy, które wywarły na nim wrażenie * omawia treść artykułu * opisuje stare reklamy zamieszczone w tekście	* opisuje reprodukcje w kontekście uznania reklamy za dzieło sztuki * przygotowuje reklamę dowolnego produktu, wykorzystując pomysł odwołania się do dzieła sztuki	* prezentuje reklamę, która zasługuje na miano dzieła sztuki * redaguje „przepis na reklamę”	* wypowiada się na temat zależności między reklamą a przemianami w życiu gospodarczym i społecznym	* przygotowuje (po konsultacji z nauczycielem) prezentację zawierającą reklamy odwołujące się do świata sztuki

Temat 151. O pisarstwie w krzywym zwierciadle – omawiamy tekst „Talki w wielkim mieście”. s. 322	* omawia treść tekstu * określa rodzaj narracji * wskazuje główną myśl utworu * opisuje ilustrację, odwołując się do znajomości tekstu	* wymienia elementy rzeczywistości, które zostały ukazane w krzywym zwierciadle * w dowolnej formie przygotowuje wskazówki dla bohatera, który marzy o wydaniu książki	* wypowiada się na temat pisarstwa głównego bohatera tekstu, narratora oraz celu przekształcania prawdy * redaguje fragment wspomnień związanych z życiem szkolnym	* porównuje tekst z wierszem Wisławy Szymborskiej pt. „Radość pisanie” * dostrzega różnicę między komizmem i kpina	* opisuje „w krzywym zwierciadle” wybranego bohatera książki; może wykonać również jego karykaturę
Temat 152. Dialog z różnymi konwencjami w komiksie „Przygody Jerzego”. s. 325	* omawia treść komiksu * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje cechy gatunkowe komiksu	* charakteryzuje bohatera * omawia znaczenie słowa: konwencja * tworzy komiks o kolejnych przygodach bohatera; wprowadza postaci z innych utworów	* przedstawia wykreowane przez autorów relacje między bohaterami * omawia funkcję łączenia w komiksie różnych konwencji	* wyraża zdanie na temat niezależności artysty wobec kreowanego przez niego świata * redaguje notatkę uwzględniającą wnioski z lekcji	* wypowiada się na temat filmów, gier komputerowych wykorzystujących efekt gry z konwencją
Temat 153. Rozmawiamy o granicach moralnych w sztuce na podstawie fragmentu powieści „Kiedy byłem dziełem sztuki” Erica-Emmanuela Schmitta. s. 326	* omawia treść utworu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje bohatera	* przedstawia głównego bohatera jako artystę, odpowiadając na pytania * analizuje imię i nazwisko, odwołując się do „Słownika mitów i tradycji kultury”	* przygotowuje notatkę prasową na podstawie przeczytanego fragmentu * razem z kolegami nagrywa krótki fragment telewizyjnych „Wiadomości” poświęcony Zeusowi	* wypowiada się na temat: czy wszystko może być tworzywem sztuki i granic szokowania odbiorcy - tematem sztuki	* przygotowuje informacje na temat stylu <i>life performance</i> i jego reprezentantów
Temat 154. Czym jest kicz? Rozważania na podstawie artykułu Adama Leszczyńskiego. s. 330	* objaśnia znaczenie słowa: kicz * omawia treść artykułu * wypowiada się na temat przedstawionego problemu * korzysta ze słownika	* wymienia cechy kiczu i opisuje jego potencjalnego odbiorcę * opisuje zdjęcia w kontekście omawianego tematu	* wyraża zdanie na temat narzucania swojego gustu innym; podaje argumenty * wypowiada się na temat malarstwa braci Kossaków i uznania ich twórczości za kiczowatą	* pisze pracę na wybrany temat * opisuje i ocenia świat zdominowany przez kicz * wymienia kiczowate elementy otaczającej rzeczywistości	* przygotowuje prezentację przedstawiającą kicz w architekturze, literaturze, filmie, muzyce lub innych dziedzinach

				* wypowiada się na temat dobrego smaku w otaczającej nas rzeczywistości	
Temat 155. Dyskutujemy nad perspektywami literatury w świetle utworu Piotra Czerwińskiego „Wspomnienie”. s. 333	* opowiada o swojej ulubionej książce lub niechęci do czytania i przyczyn takiego stanu * omawia treść tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* tworzy notatkę graficzną na temat dziejów książki * wypowiada się na temat literatury przyszłości	* wypowiada się na temat roli literatury obecnie i w świecie przedstawionym w utworze, uzupełniając schemat	* wypowiada się na temat działań ludzi, które mogą negatywnie wpłynąć na przemiany kulturowe * wymienia cechy typowego współczesnego odbiorcy literatury	* pisze własny utwór (powieść, opowiadanie, legendę, mit) * przygotowuje lapbook (zwój z osią czasu) na temat dziejów piśmiennictwa

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do lektur omawianych w klasie 8

Antoine de Saint-Exupéry „Mały Księżę”	* omawia treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * opowiada o spotkaniu bohatera z pilotem (narratorem); ocenia zachowanie dorosłego * przedstawia okoliczności pojawienia się róży na planecie * tworzy rodzinę wyrazu: przyjaźń * rozpoznaje na plakatach elementy związane z utworem i omawia ich rolę	* analizuje treść dedykacji; wskazuje nadawcę, adresata * porównuje świat dorosłych i dzieci; odwołuje się do przykładów z tekstu * omawia zachowanie róży na różnych etapach i przedstawia wnioski * opowiada o spotkaniu lisa z chłopcem i efektach wspólnych rozmów * charakteryzuje bohaterów * bierze udział w przy-	* przedstawia planety odwiedzone przez Małego Księcia i charakteryzuje spotykanych tam bohaterów * pisze list do siebie jako osoby starszej o dwadzieścia lat i porównuje wartości ważne kiedyś i dzisiaj * określa rolę lisa w rozumieniu uczuć miłości i przyjaźni * pisze reklamę utworu, opowiadanie inspirowane lekturą	* omawia znaczenie sentencji znanych z utworu * wskazuje różnicę między baśnią a powiastką filozoficzną w odniesieniu do przeczytanego utworu, podając argumenty * przedstawia symboliczne znaczenie poszczególnych elementów świata przedstawionego * wypowiada się na temat tego, dla kogo	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości autora lektury i genezy książki * porównuje film z tekstem literackim * przygotowuje lapbook dotyczący lektury * pisze rozprawkę na temat: „Czy jesteś jeszcze dzieckiem, czy bliższy jest Ci świat dorosłych?”
---	---	--	---	---	---

		gotowanej grupowej inscenizacji utworu		jest przeznaczona ta książka	
Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz”	* wyraża swoje zdanie na temat książki * wykonuje poster z wyjaśnieniem pojęć z lektury wraz z istotnymi informacjami na temat ich pochodzenia, znaczenia, roli itp. * opowiada treść wybranej książki * wymienia elementy świata przedstawionego * recytuje wybrany fragment utworu * wyjaśnia znaczenie tytułu * omawia treść „Inwokacji” * opisuje dwór w Soplicowie, jego wystrój, otoczenie * wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu utworu	* wypowiada się na temat pobytu Mickiewicza na emigracji * uzupełnia oś czasu dotyczącą Mickiewicza * układa chronologiczny plan wydarzeń * opowiada historię Jacka Soplicy * omawia treść sporu * w dowolnym fragmencie wskazuje środki poetyckie i omawia budowę tekstu * redaguje opowiadanie twórcze, którego akcja rozgrywa się w czasach współczesnych bądź opisanych w utworze * opracowuje krzyżówkę sprawdzającą znajomość treści utworu	* wymienia cechy gatunkowe eposu i wyjaśnia termin: epopeja narodowa, odwołując się do konkretnych wydarzeń, cytatów z lektury * wykonuje drzewo genealogiczne rodu Sopliców i Horeszków; omawia stopień pokrewieństwa * układa plan dziejów księdza Robaka * charakteryzuje postać jako bohatera dynamicznego * tworzy galerię pozostałych bohaterów epopei * redaguje dłuższą charakterystykę wybranej postaci * wypowiada się na temat wychowania dzieci i młodzieży, ubioru, sposobu spędzania czasu, zwyczajów, tradycji, potraw, patriotyzmu, zalet i wad Polaków * opisuje wybrane zwyczaje	* analizuje treść „Epiologu” * uzupełnia mapę Soplicowa i okolic * pisze rozprawkę na temat rehabilitacji Jacka Soplicy * wchodzi w rolę wybranej postaci i z tej perspektywy przedstawia innego bohatera * analizuje opis koncertu Jankiela pod kątem nawiązań do wydarzeń historycznych * redaguje opis i interpretuje obraz przedstawiający koncert Jankiela * opisuje sposób bycia, cechy poszczególnych warstw społecznych przedstawionych w utworze	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza oraz okoliczności powstania „Pana Tadeusza” * wypowiada się na temat filmowej wersji epopei i pisze recenzję * tworzy komiks na podstawie wybranej książki
Juliusz Słowacki	* omawia elementy	* opisuje Gniezno jako	* wymienia elementy	* przedstawia opis	* przygotowuje

„Balladyna”	świata przedstawionego * wskazuje bohaterów realistycznych i prawdopodobnych * rozpoznaje cechy dramatu * gromadzi słownictwo charakteryzujące siostry * wypowiada się na temat okoliczności i motywu zbrodni * rozpoznaje na afiszach teatralnych elementy związane z tekstem i omawia ich rolę w utworze * wypowiada się na temat adaptacji teatralnej utworu	miejsce wydarzeń historycznych i omawia znaczenie miasta w dramacie * określa rolę postaci fantastycznych * układa chronologiczny plan wydarzeń * analizuje fragmenty utworu (wydarzenia), będące spełnieniem przepowiedni Goplany * wyjaśnia związek: piętno kainowe i wskazuje źródło jego pochodzenia * wyjaśnia w kontekście lektury stwierdzenie: „Nie masz zbrodni bez kary”	świadczące o niezwykłości opisywanego świata * wypowiada się na temat tragizmu i komizmu w utworze * pisze charakterystykę porównawczą Aliny i Balladyny * przedstawia drogę Balladyny do władzy i zapisuje wnioski * w formie rozprawki pisze, która rola aktorska (Aliny czy Balladyny) byłaby ciekawsza do zagrania * przygotowuje pytania do quizu powtórkowego z lektury	postaci w formie mapy mentalnej * wypowiada się na temat stereotypu starszej i młodszej siostry * redaguje opis sytuacji dotyczący wydarzeń, które rozegrały się w lesie lub podczas rażenia Balladyny piorunem; albo opis przeżyć Balladyny * pisze reportaż na jeden z tematów dotyczących lektury (propozycje w scenariuszach GWO)	informacje na temat życia i twórczości Juliusza Słowackiego; źródeł inspiracji, genezy utworu, a także Gniezna i jeziora Gopło * wskazuje analogię z balladą Adama Mickiewicza „Lilije” lub „Świtezianka”
Melchior Wańkowicz „Ziele na kraterze”	* przedstawia treść tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości * wskazuje rodzaj narracji * wypowiada się na temat historii swojej rodziny w kontekście II wojny światowej	* omawia cechy gatunkowe autobiografii * opowiada historię rodziny i dorastania córek pisarza * przedstawia wydarzenia historyczne, w których uczestniczyli członkowie rodziny * wyjaśnia tytuł książki * pisze dedykację dla osoby, której chce podarować omawiany utwór	* opowiada o atmosferze, relacjach panujących w domu i roli wspólnego spędzania czasu z rodziną * wypowiada się na temat zachowania europejskiej młodzieży przed II wojną światową * wymienia wydarzenia, które wpłynęły na życie rodziny Wańkowiczów * tworzy prezentację przedstawiającą galerię	* wypowiada się na temat antywartości przeciwstawianych przez bohaterkę wolnemu światu * podaje cechy gatunkowe literackiego reportażu * tworzy lapbook związany z utworem	* przygotowuje informacje na temat genezy utworu * pisze reklamę lub recenzję książki

			postaci z utworu		
Melchior Wańkowicz „Tędy i owędy” („Nasza kamienica”, „Facecje... gorzkawe”)	* omawia treść wybranych reportaży * określa czas, miejsce zdarzeń, wymienia bohaterów i rodzaj narracji * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni czasopism * podaje propozycję tematów artykułów * omawia znaczenie słów: archaizm, neologizm	* układa chronologiczny plan wydarzeń * wymienia gatunki publicystyczne * omawia cechy gatunkowe reportażu * w grupie przygotowuje artykuł do gazety poświęcony twórczości Wańkowicza * wypowiada się na temat żartowania sobie z kogoś i granicy, której nie należy przekraczać	* przygotowuje tekst wywiadu z czytelnikami utworu M. Wańkowicza * pisze sprawozdanie z wyjścia autora z miejscowymi dziećmi do cyrku * wymyśla „Melchiorowe Słowo Roku” * podaje definicję słowa: facecje * wchodzi w rolę i odczytuje przygotowane teksty	* podaje przykłady reportaży prasowych lub telewizyjnych * podaje różnicę między zachowaniem oraz poglądami ludzi współczesnych a tymi, które są prezentowane w utworze Wańkowicza * pisze recenzję książki	* przygotowuje informacje na temat reportaży Melchiora Wańkowicza * nagrywa filmik z anegdotami, żartami inspirowanymi przeczytanym tekstem